

Verksamhetsberättelse och bokslut Delår 2026 för Samhällsutvecklingsnämnden

*Antagen av xxx
xx månad Delår 2026*

Innehållsförteckning

1 Grunduppdrag.....	5
2 Omvärldsbevakning	6
3 Delårsuppföljning av mål, uppdrag och indikatorer.....	8
3.1 En sund stadsbyggnad för ett trivsamt, tryggt och grönt Knivsta med välmående näringsliv (KS, SUN, BMN).....	8
3.1.1 Uppdrag 1. Den fysiska planeringen och samhällsbyggandet ska utgå från trädgårdsstadens principer med småskaligt byggande och trivsamt gestaltande bostadsområden. Behovet av boende-, pendlar- och nyttoparkeringar ska mötas i nya och befintliga områden. (KS, SUN).....	10
3.1.2 Uppdrag 2. Genomför medborgardialog i tidiga skeden av beslutsprocessen, innan beslut fattas, för att säkerställa att invånarnas synpunkter och idéer beaktas (KS, SUN).	11
3.1.3 Uppdrag 4. Tillgängliggör och underhåll viktiga mål- och besökspunkter som badplatser, parker, historiska platser och centrumstråk. (KS, SUN).....	12
3.1.4 Uppdrag 5. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en effektiv och rättssäker företagsservice med hög kvalitet. (BMN, KS, SUN).....	12
3.1.5 Uppdrag 7. Främja utbyggnaden av infrastruktur för elladdning och/eller andra hållbara drivmedel. (KS, SUN)	13
3.1.6 Uppdrag 8. Minska ledtiderna i kommunens arbete med detaljplaner och samverka med aktörer för att minska ledtiderna på helhet. (KS, SUN).....	14
3.2 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)	14
3.2.1 Uppdrag 31. Frigör tid och/eller resurser för kommunens kärnverksamhet genom att effektivisera administrationen, minska den administrativa bördan, utveckla arbetet med AI och förnyelse. (Alla)	15
3.2.2 Uppdrag 32. Öka värdet per skattekrona för invånarna med fokus på kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg, exempelvis genom att utveckla datadriven analys och nyttokalkyler samt genom framtagande av en lokalförsörjningsplan. (Alla)	16
3.2.3 Uppdrag 33. Säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom kommunal sektor genom att vara en attraktiv arbetsgivare. (Alla)	17
4 Ekonomi.....	19

4.1 Verksamheternas förutsättningar	19
4.2 Delårsbokslut	19
4.3 Prognos helår och avvikelse	21
5 Investeringar	24
5.1 Investeringar	24

1 Grunduppdrag

Gatuverksamheten ansvarar för kommunens gator, torg och övrig hårdgjord allmän platsmark. Ansvaret omfattar såväl drift och underhåll, trafikreglering och parkeringsövervakning som projektgenomförande för om- och nybyggnad. Vidare tillhandahåller man expertstöd till andra verksamheter vad gäller gator och trafik. Inom verksamheten bedrivs också en långsiktig planering av infrastruktur för kommunal, regional och nationell infrastruktur. Verksamhetens huvudansvar omfattar endast den kommunala infrastrukturen, men deltagande i projekt och arbete med påverkan gällande regional och nationell infrastruktur ingår också.

Avfallsverksamheten ansvarar för insamling, transport och behandling av kommunalt avfall enligt 15 kap. 3 § miljöbalken samt avfall under kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20§ miljöbalken i kommunen. Verksamheten arbetar utifrån en renhållningsordning som består av avfallsplan och avfallsföreskrifter. Knivsta kommun ingår i en samverkan tillsammans med kommunerna Håbo, Sigtuna och Upplands-Bro. Utöver det lagstiftade ansvaret bedriver verksamheten en återbruksverksamhet i anslutning till kretsloppsparken.

Park- och naturverksamheten ansvarar för att utveckla och förvalta parker, lekplatser, tätortsnära natur och större naturområden. I detta ingår ansvaret för att revidera grönstrukturplanen och att utveckla grönstrukturen i Knivsta och Alsikes tätorter. Verksamheten ansvarar för drift och underhåll av kommunens parker, lekplatser, natur- och vattenområden samt städning av gångtunnlar och tömning av papperskorgar. Dessutom utförs arbete åt andra kommunala verksamheter, såsom fritid och kultur samt Kommunfastigheter. Kommunens naturskola syftar till att främja lärande utomhus och ge lärare pedagogiska verktyg för detta. Naturskolan har haft ett utökat uppdrag inom Lona-projektet "Naturskolan växlar upp", vilket slutrapporterades under 2026.

Översiktsplaneverksamheten ansvarar tillsammans med detaljplaneverksamheten för kommunens fysiska planering, samt för de delar av miljö-, energi- och vattenplanering som berör samhällsbyggnad. Detta regleras av plan- och bygglagen, lag om allmänna vattentjänster, lagen om kommunal energiplanering, miljöbalken samt lagen om bostadsförsörjning. Översiktsplaneverksamheten ansvarar särskilt för att bedriva en kontinuerlig översiktsplanering, vilket omfattar att arbeta fram översiktsplaner respektive fördjupade översiktsplaner, samt att ta fram de styrdokument och utredningar som behövs för att ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av kommunens fysiska miljö.

Kommunen reglerar användningen av mark- och vattenområden samt bebyggelse genom detaljplaner och områdesbestämmelser, med stöd av plan- och bygglagen (2010:900). Detaljplaneverksamhetens uppdrag är att ta fram detaljplaner i enlighet med de planuppdrag som beslutats. Det innebär att verksamheten prövar ett mark- eller vattenområdes lämplighet för bebyggelse och byggnadsverk samt reglerar bebyggelsemiljöns utformning. Verksamheten ansvarar även för arbetet kring namnsättning av ortnamn och ajourhållning i gällande tjänster. Ortnamn är ett samlat begrepp för alla geografiska namn för exempelvis stadsdelar, skolor, idrottsplatser, gator, vägar, torg, rondeller och parker.

Ansvar finns också för handläggning av ärenden enligt lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag.

Utöver vad som beskrivits ovan ansvarar samtliga verksamheter för att bedriva service till och vara tillgängliga för kommunens invånare, näringsliv samt andra myndigheter.

2 Omvärldsbevakning

Året som gått

Gata

Utbyggnaden av allmän plats inom exploateringsprojekt Centrala Ängby är klar och arbeten med att färdigställa allmän plats i området Segerdal har startat. Arbete pågår med projektering i exploateringsprojektet Myrberget samt för bullerplanket längs Gredelbyleden. De omfattande reinvesteringar i belysningsanläggningen för Knivsta tätort som påbörjades 2024 har fortsatt under 2026, då bland annat flera lekparkar samt stora delar av Högåsvägen och Apoteksvägen fått ny belysning. Gångvägar i Knivstas åstråk får ny beläggning och belysning. Vidare har verksamheten arbetat med åtgärder som ogrärensning, linjemålning på de kommunala gatorna och målning av tunnlar.

Ett antal rekryteringar har gjorts och resurserna är i stort sett i balans utifrån uppdraget.

Avfall

Under årets första halva har avfallssamverkan arbetat fram ett gemensamt avtal för att hantera textilier, med upphandling av nytt verksamhetssystem samt upphandlingar i omlastning och insamling. Ett förslag för ny avfallstaxa tagits fram. Taxan kommer att vara oförändrad men får två tilläggstjänster (trädgårdsavfall och extra hämtningar). En översyn av drift och utformningen av kretsloppsparken är initierad för att säkerställa kvalitet och förbättra flödet för våra kunder.

Verksamheten har nu inga vakanta tjänster.

Park och natur

Upprustningen av årummet och byggandet av en ny stadspark är påbörjade och en ny naturpunkt har invigts i Kölängsskogen. Under sommaren har Sågverkstorget i centrala Knivsta fått nya sittplatser, en utomhusscen, lekytor med mera, och under rubriken ”Sommartorget” har både lokala aktörer och kommunala verksamheter anordnat aktiviteter där. Parkverksamheten har också arbetat med utåtriktade aktiviteter såsom Biologiska mångfaldens vecka, med bland annat föreläsningar och en heldag på tema biologisk mångfald i Kölängsskogen. Även återkommande aktiviteter såsom fågeltornskampen och Knivstaåns dag har genomförts.

Vårens storm krävde omfattande insatser från parklaget, vilket visade behovet av tydliga rutiner och resurser för att hantera extrema väderhändelser. Under våren och sommaren har parkdriften främst fokuserat på skötsel av badplatser, gräsklippning och underhåll av planteringsytor. Det höga besöksstrycket i parker och badplatser har krävt helgbemanning, och mycket tid har också lagts på sophantering på allmän plats. Genom att anställa tre säsongsarbetare och tre sommarjobbare har skötseln av kommunens parker och offentliga planteringar förbättrats. Höstens och vinterns arbete kommer framför allt att rikta sig mot skogsskötsel nära tätorter och snöröjning.

Parkverksamheten har under året påbörjat ett arbete med resultatorienterad styrning där en gemensam målbild tagits fram. Fokus på arbetet har bland annat varit tydliggörande av ansvar och roller samt utveckling av driftkalkyler för att säkerställa god drift och hållbar ekonomi.

Plan

Ny översiktsplan har varit på samråd och förbereds för ett antagande 2027. Förvaltningens vattenstrateg har varit delaktig i en förstudie för att ansöka om så kallade LONA-medel för åtgärder i Garnsviken för att förbättra vattenkvalitet, biologisk mångfald och tillgänglighet.

Under året har förvaltningens namngivningsgrupp bland annat arbetat för att ta fram förslag på namn till kommunens cirkulationsplatser.

När det gäller detaljplaneverksamheten lyder den under såväl samhällsutvecklingsnämnden som kommunstyrelsen, och medarbetarna arbetar i projekt för bägge nämnderna. Den pågående detaljplan som lyder under samhällsutvecklingsnämnden är Fornåsa, där planhandlingar håller på att tas fram till granskning.

Utöver detta har resurser lagts på kommunstyrelsens detaljplaner för Myrberget och Tärnan som antogs under våren samt Träffallet och Livsmedelsbutik i södra Ar som antogs i augusti. Detaljplan för Centrum för idrott och kultur (CIK) föreslås antas under hösten. Sammantaget möjliggör dessa planer för ett stort antal nya bostäder i kommunen liksom ny dagligvaruhandel och ny verksamhetsmark. Dessutom läggs resurser på kommande detaljplanering kopplat till avtal med staten om fyra spår. Denna grund består av ett större antal politiskt tagna inriktningsbeslut.

Ett nytt styrdokument Riktlinjer för trädgårdsstad i Knivsta är antaget av kommunfullmäktige och ska implementeras i planeringsprocessens alla steg i kommande detaljplaner och samhällsbyggnadsprojekt.

Arbetet inom verksamheten har varit intensiv och tidvis ansträngd. Fokus har legat på att säkerställa framdrift i pågående uppdrag samt att möjliggöra för en verksamhet med ekonomi i balans genom att säkerställa tillräcklig debiterbarhet för nedlagd arbetstid.

Bostadsanpassning

Verksamheten för bostadsanpassning har, i nära samarbete med Håbo kommun, utvecklat gemensamma rutiner, mallar och informationsmaterial.

Händelser efter perioden/årsskiftet av väsentlig betydelse

3 Delårsuppföljning av mål, uppdrag och indikatorer

Nämnden ansvarar för att följa upp mål, uppdrag, åtgärder och indikatorer. Vid delårsbokslutet per augusti görs en verksamhetsuppföljning för perioden januari-augusti och en prognos för måluppfyllnad och resultat vid årets slut.

Färg	Mål	Uppdrag och åtgärd	Indikator
Grön	Målet kommer uppnås vid årets slut	Uppdraget/åtgärden är påbörjat och pågår enligt planering, eller uppdraget/åtgärden är färdigt.	Utfallet bedöms som positivt i förhållande till den önskade riktningen
Gul	Målet kommer delvis att uppnås vid årets slut.	Uppdraget/åtgärden är påbörjat och pågår delvis enligt plan.	Utfallet bedöms som delvis positivt i förhållande till den önskade riktningen. Kan även ange att utfall för perioden saknas.
Röd	Målet kommer ej att uppnås vid årets slut.	Uppdraget/åtgärden är påbörjat men flyter inte på enligt plan. Eller att uppdraget/åtgärden inte är påbörjat trots att det borde vara det.	Utfallet är i en annan riktning än det önskvärda.

3.1 En sund stadsbyggnad för ett trivsamt, tryggt och grönt Knivsta med välmående näringsliv (KS, SUN, BMN)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Måluppfyllelse

Målet bedöms kunna uppnås vid årets slut utifrån Samhällsutvecklingsnämndens ansvarsområden, med fortsatt stark utveckling av trivsamma, trygga och attraktiva boende- och utemiljöer grundat på genomförda uppdrag och åtgärder. Arbetet med att implementera trädgårdsstadens principer, utveckla styrdokument och minska ledtider i detaljplaneprocessen fortskrider enligt plan, samtidigt som medborgardialoger i tidiga skeden har breddats med nya format för ökad delaktighet. Investeringar i stadspark, naturpunkter, centrumstråk, belysning samt upprustning av viktiga mål- och besökspunkter bidrar till hög nöjdhet i medborgarundersökningen, där 98 % anser att kommunen är en bra plats att bo och leva på. Företagsservicen har förstärkts genom servicelöften, företagslots, förbättrad ärendehantering och aktiv samverkan enligt näringslivsstrategin. Det är dock bekymmersamt att svarsfrekvensen för NIK är mycket låg och insatser planeras för att den ska kunna öka.

Indikator	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Önskad riktning	Prognos
Medborgarundersökning - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%) N00667 KF-indikator K: kvinnor M: män	96 K: 96 M: 97	98 K: 96 M: 99		Bibehålla	

Indikator	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Önskad riktning	Prognos
Företagsklimat enligt Öppna Jämförelser (Insikt) NKI Kolada U07451 KF-indikator	80			Öka	—
Medborgarundersökning n - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel(%) KF-indikator K: kvinnor M: män	83 K:79 M: 88	86 K:81 M: 91		Bibehålla	●
Medborgarundersökning n - Möjlighet att påverka politiska beslut i kommunen fungerar bra, andel (%) KF-indikator K: kvinnor M: män	44 K:46 M: 43	44 K:48 M: 41		Öka	●
Medborgarundersökning n - Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%) KF-indikator	70 72 68	77 79 75		Öka	●

Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)

Ny mätning görs under hösten och resultatet inkluderas i helårsredovisningen. Bedömningen för delårsrapporten utgår från resultat för helår 2025.

Den senaste medborgarundersökningen genomfördes hösten 2025 med ett resultat på 98 %, vilket är en ökning med 2 procentenheter jämfört med mätningen från 2024 och en fortsättning på den positiva trend som vi sett de senaste två mätningarna.

Nämndens verksamheter arbetar på flera sätt för att bidra till ett gott resultat på indikatorn. Det sker bland annat genom att utveckla och underhålla det offentliga rummet, som gator och trafik, parker, lekparkar och naturmark samt att sköta hela kommunens avfallshantering. Kontoret ansvarar även för den långsiktiga fysiska och tekniska planeringen, översiktsplan och detaljplaner för utbyggnad av kommunen.

Under första halvåret har särskilda satsningar gjorts för att öka nöjdheten med det offentliga miljön, bland annat en ny naturpunkt i Kölängen, säsongsplanteringar på allmän plats i Knivsta och Alsike och en satsning på ett Sommartorg i centrala Knivsta. Gatuverksamheten har arbetat med trafiksäkerhetshöjande åtgärder i form av en större översyn av samtliga kommunala vägmarkeringar, med målning och förbättring där det behövs.

Företagsklimat enligt Öppna Jämförelser (Insikt) NKI

Undersökningen NKI genomförs bland företagare som haft ett ärende inom ett eller flera av myndighetsområdena, brandskydd, bygglov, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll samt serveringstillstånd. Inget av dessa områden ligger inom nämndens ansvarsområden, men det finns viss indirekt påverkan till exempel inom detaljplaneprocessen. Resultaten publicerades under våren 2026 och avser ärenden från föregående år (2025). Antalet svarande för Knivsta

lägre än tidigare år och svarsfrekvensen uppfyller inte de statistiska kvalitetskraven och därför finns inget officiellt resultat publicerat i Kolada.

Insatser för att öka svarsfrekvensen görs samtidigt som arbetet med ökad tydlighet i kommunikationen och förenklade processer (så som företagslots och tillståndsguiden) fortsätter.

Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel(%)

Ny mätning görs under hösten och resultatet inkluderas i helårsredovisningen. Bedömningen för delårsrapporten utgår från resultat för helår 2025.

Nämnden bidrar till måluppfyllelse via investeringar i belysningsanläggningen och underhåll av allmän plats. Under hösten inleds arbete med att utveckla säsongsbelysning (till exempel i samband med jul) samt förtätning av belysningen i kommunens lekplatser och hundrastgårdar.

Medborgarundersökningen - Möjlighet att påverka politiska beslut i kommunen fungerar bra, andel (%)

Ny mätning görs under hösten och resultatet inkluderas i helårsredovisningen. Bedömningen för delårsrapporten utgår från resultat för helår 2025.

Nämnden bidrar till måluppfyllelse genom att arbeta aktivt med tidiga dialoger med så väl invånare som med det lokala näringslivet i pågående detaljplanarbeten och i översiktsplanarbete, samt i samband med vissa investeringsprojekt.

Medborgarundersökningen - Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%)

Ny mätning görs under hösten 2026 och resultatet inkluderas i helårsredovisningen. Bedömningen för delårsrapporten utgår från resultat för helår 2025.

Detta är ett genomsnitt av måtten för skötsel av utomhusmiljön i kommunen från SCB:s medborgarundersökning. De ingående måtten inkluderar skötsel samt snöröjning av gator, vägar, gång- och cykelvägar, skötsel av allmänna platser, naturområden samt badplatser. Det totala resultatet har gått ökat från 78,1 % i 2024 års mätning till 80,9 % 2025. från 77 % till 75 %. En analys av de ingående måtten visar en förbättring av alla resultat förutom för skötsel av gång- och cykelvägar som visar en marginell nedgång (81,7 % 2024 jämfört med 81,4 % 2025).

3.1.1 Uppdrag 1. Den fysiska planeringen och samhällsbyggandet ska utgå från trädgårdsstadens principer med småskaligt byggande och trivsamt gestaltande bostadsområden. Behovet av boende-, pendlar- och nyttoparkeringar ska mötas i nya och befintliga områden. (KS, SUN)

Uppdraget fortlöper enligt plan och bedöms kunna slutföras under perioden, med starkt fokus på att förverkliga trädgårdsstadens principer i fysisk planering och styrdokument. Riktlinjer för trädgårdsstad i Knivsta kommun (tidigare kallade samhällsbyggnadsprinciper) är beslutade och styr den fysiska planeringen i alla dess processteg från översiktsplan, geografiska fördjupningar, detaljplaner, bygglov, markförsäljningar och investeringar i allmän platsmark. Handlingsplan för

trafikstrategi och dagvattenstrategi men också en stärkt strategisk samhällsplanerarfunktion bidrar ytterligare till måluppfyllelsen om en trädgårdsstad.

Informationsöverföring och dialog mellan förvaltning och Samhällsutvecklingsnämnden sker löpande genom återkommande forum.

Åtgärd	Analys
Uppdatera befintliga processer, rutiner och styrdokument för att säkerställa att de reviderade samhällsbyggnadsprinciperna implementeras för att säkerställa en småskalig och trivsamt bebyggelse samt sammanhållen utveckling.	Kommunfullmäktige har fattat beslut om nya Riktlinjer för trädgårdsstad i Knivsta kommun (tidigare kallade Samhällsbyggnadsprinciper). Andra styrdokument som är under framtagande eller revidering och som kommer att bidra till utveckling mot trädgårdsstad är översiktsplan, dagvattenstrategi, möbelpolitik (för offentliga miljöer), teknisk handbok och handlingsplan för trafikstrategi. När det gäller planering av gatuunderhåll arbetar förvaltningen för att möjliggöra ett grönare gaturum.
Säkerställ att det finns en tydlig och sammanhållen informationsöverföring samt en kontinuerlig dialog mellan förvaltningen och nämnden under hela samhällsbyggnadsprocessen. Detta gör det möjligt för nämnden att ta ansvar för sitt verksamhetsområde genom alla steg i processen.	Förvaltningen delar information med nämnden genom regelbundna informationstillfällen och dialog vid nämndsmöten och beredande forum. Arbetet med att utveckla den strategiska samhällsplanerarfunktionen pågår, vilket förväntas bidra med mer långsiktighet, förutsägbarhet och tydlighet i tidiga skeden inför och under detaljplanläggning samt mellan politik och förvaltning. Vad gäller översiktsplanen så beslutades om särskilt beredningsforum med representanter från både samtliga partier representerade i kommunfullmäktige.

3.1.2 Uppdrag 2. Genomför medborgardialog i tidiga skeden av beslutsprocessen, innan beslut fattas, för att säkerställa att invånarnas synpunkter och idéer beaktas (KS, SUN).

Uppdraget bedöms pågå enligt plan och förväntas bli klart under perioden, med fortsatta insatser för att utveckla former för medborgardialog både fysiskt och digitalt. Kommunstyrelsen och samhällsutvecklingsnämnden genomför kontinuerligt dialoger i samhällsbyggnadsprojekt med olika målgrupper, bland annat kopplat till stadsparken, grönsplan, översiktsplan, parkeringar och fyrspår. Nya dialogformat har prövats såsom öppna hus, företagsfrukostar, riktade möten, digitala enkäter samt dialoger inom kommunala råd och arbetsgrupper.

Inför utveckling av nya eller befintliga områden säkerställer förvaltningen att målgrupper som särskilt kommer att påverkas av en förändring får information och ges möjlighet att lämna synpunkter. Dialogen sker inför och/eller under detaljplanläggning.

Åtgärd	Analys
Arbeta för att nå fler grupper vid dialoger och bredda kontaktytorna med invånare, föreningar och näringsidkare genom att prova och utvärdera olika format och former, både fysiska och digitala, för medborgardialog i detaljplaneprojekt och utveckling av allmänna platser. För varje medborgardialog ska mål och syfte fastställas i förväg och kommuniceras tydligt till deltagarna.	Dialoger genomförs kontinuerligt i pågående samhällsbyggnadsprojekt med olika målgrupper, exempelvis inför byggandet av ny stadspark. Exempelvis har dialog förts inom de olika kommunala råden olika typer av fysiska möten samt digitala enkäter. Dialog kring riktlinjer och målområden i grönsplan har genomförts i Natur- och Friluftsrådet. Inom avfall genomförs

Åtgärd	Analys
	kontinuerligt information- och kommunikationsinsatser inte minst genom den app som är utvecklad för alla abonnenter.

3.1.3 Uppdrag 4. Tillgängliggör och underhåll viktiga mål- och besökspunkter som badplatser, parker, historiska platser och centrumstråk. (KS, SUN)

Uppdraget fortsätter enligt plan med fokus på att utveckla Mora stenar, centrumstråk och viktiga mål- och besökspunkter, där flera delaktiviteter nu antingen pågår eller är avslutade. Samverkan kring Mora stenar har inletts mellan Knivsta kommun, Statens fastighetsverk, Länsstyrelsen och Uppsala kommun.

Bygget av en ny stadspark har inletts, samtidigt som upprustningen av årummet genomförs etappvis för att skapa ett sammanhängande, tryggt och tillgängligt grönt stråk genom centrala Knivsta. Sommartorget i centrala Knivsta och Kölängens naturpunkt invigdes under våren och sommaren 2026 i samverkan med lokala aktörer och föreningar för att stärka ett levande centrum och naturupplevelser.

Parallellt pågår arbeten med att knyta ihop cykelnätet, ta fram en plan för säsongsbelysning samt utveckla program och hänvisningsskyltning på strategiska platser som ska färdigställas under 2026. Genom samverkan mellan samhällsbyggnadskontoret och fritids- och kulturkontoret säkerställer kommunen att behovet av fotbollsplaner är tillgodosedda.

Åtgärd	Analys
Samverka med berörda aktörer för att främja nyttan med platsen Mora stenar.	 Ett samverkansarbete kring att utveckla platsen har påbörjats tillsammans med Statens fastighetsverk, Länsstyrelsen och Uppsala kommun. Bland annat har samverkan skett kring länsbesökskarta och där syns Mora Stenar på framsidan av den nya upplagan och en ny skylt har satts upp vid platsen genom Statens Fastighetsverks försorg.
Främja centrumstråk, mål-, och besökspunkter inom samhälls-byggnadsområdet, och i samverkan med andra aktörer där så är möjligt.	 Under sommaren inleddes bygget av ny stadspark. Arbetet med att genomföra upprustning av årummet pågår enligt plan, där en första etapp mellan Särstapassagen och järnvägsundergången genomförs under 2026 med fokus på tillgänglighet, belysning och nya parkrum. Sommartorget på Sägverkstorget i centrala Knivsta invigdes den 13 juni, där syftet varit att skapa förutsättningar för ett mer levande och trevligt centrum. Invigningen skedde i samverkan med lokala aktörer, biblioteket, Lyckträffen och olika föreningar i Knivsta. Kölängens naturpunkt invigdes den 24 maj, i samverkan med bland annat Upplandsstiftelsen och Friluftsrådet samt lokala föreningar. Arbetet pågår för att ta fram en plan för säsongsbelysning och säsongsdekorationen på allmän plats. En plan för att knyta ihop cykelnätet, bland annat längs Knivstavägen, är påbörjad och ett program för skyltning på strategiska platser planeras bli klart under 2026.

3.1.4 Uppdrag 5. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en effektiv och rättssäker företagsservice med hög kvalitet. (BMN, KS, SUN)

Arbetet med att förbättra myndighetsservice, rådgivning och bemötande inom Samhällsutvecklingsnämnden fortskrider enligt plan, med fokus på utvecklad ärendehantering och kortare ledtider i detaljplaneprocessen. Park- och natur samt gata- och avfallsenheten arbetar tillsammans med utvecklingsenheten för att vidareutveckla det befintliga ärendesystemet, med målet att förenkla arbetsprocesser, skapa en gemensam ingång till kommunen och underlätta uppföljning och statistik. Planenheten har initierat en analys av vad som är tidsdrivande i detaljplaneprocessen och samlar nu in underlag för att öka förståelsen för ledtiderna.

Aktiviteterna i handlingsplanen för näringslivsstrategin är pågående och följer sina tidsplaner, med delårsavstämning som visar aktiv samverkan mellan berörda enheter. Tidigare genomförda insatser såsom lansering av servicelöften, inrättande av företagslotsfunktion och kompetenshöjande åtgärder har bidragit till ökad nöjdhet i NKI-mätningen, även om det lägre antalet svarande försvårar säkra slutsatser.

Åtgärd	Analys
Utifrån beslutade servicelöften och enligt handlingsplan för näringslivsstrategin fortsatt förbättra myndighetsservice, rådgivning och bemötande.	 En uppdaterad handlingsplan kopplad till näringslivsstrategin har tagits fram och beslutats politiskt av kommunstyrelsen, samhällsutvecklingsnämnden och bygg- och miljönämnden. Arbetet med genomförande av handlingsplanen pågår och till exempel har en grupp för samordning av markfrågor har startats för att underlätta för medborgare och näringsliv. Företagslots lanserades under senhösten 25 och har under våren implementerats i verksamheten. Ett utvecklingsarbete pågår i syfte att förbättra hanteringen av inkommande ärenden, både för att öka servicegraden och för att underlätta uppföljning. Till hösten planeras en kontorsövergripande kompetensutvecklingsinsats i skriftlig kommunikation. Planenheten har påbörjat en analys av vad som driver ledtider i detaljplaneprocessen.
Fortsätta utveckla arbetssätt utifrån rättelsetrappans principer i samklang med gällande lagstiftning och med ett lotsande förhållningssätt.	 Utvecklingen av process för hantering av inkommande ärenden förväntas möjliggöra ett mer lotsande förhållningssätt, då risken är mindre att ärenden faller mellan stolarna eller hanteras dubbelt. För att balansera resurser mellan nämndens övriga leveranser inom framförallt gata och park har takten på arbetet inte kunnat hållas lika hög som det inledningsvis planerades.

3.1.5 Uppdrag 7. Främja utbyggnaden av infrastruktur för elladdning och/eller andra hållbara drivmedel. (KS, SUN)

 Uppdraget bedöms sammantaget inte gå enligt plan, eftersom deltagande i relevanta regionala samarbeten varken under 2025 eller delår 2026 kunnat prioriteras, främst på grund av resursbrist,

och en konkret plan för hur arbetet ska komma igång saknas fortfarande.

Vid förfrågan från externa parter, samarbetar kommunen så mycket som möjligt för att öka tillgången till laddning och tankning av fossilfria drivmedel.

Åtgärd	Analys
Säkerställ kommunens medverkan i regionala samarbeten och nätverk för ladd infrastruktur och hållbara drivmedel med målsättning att uppnå samordning, kunskapsutbyte och konkret genomförande.?	 Deltagande i relevanta regionala samarbeten har inte kunnat prioriteras under 2026 på grund av bristande resurser. Gatuverksamheten har nyligen förstärkt med konsultstöd på trafikplaneringssidan.
Vid förfrågan från externa parter, samarbetar kommunen så mycket som möjligt för att öka tillgången till laddning och tankning av fossilfria drivmedel.	 Laddning och tankning av fossilfria drivmedel främjas i möjligaste mån inom ramen för planverksamheten. I all detaljplanläggning på både kommunal och privat mark uppmuntrar förvaltningen till en styrning mot användandet av hållbara bränslen i så stor utsträckning som möjligt, men kan inte reglera användandet av hållbara bränslen i sig. Gatuverksamheten har varit behjälplig vid handläggning av diverse tillstånd för utbyggnad på kvartersmark.

3.1.6 Uppdrag 8. Minska ledtiderna i kommunens arbete med detaljplaner och samverka med aktörer för att minska ledtiderna på helhet. (KS, SUN)

 En analys av ledtider i detaljplaneprocessen pågår, med insamling av underlag för att bättre förstå vad som tar tid. Målsättningen är att definiera vad som är en rimlig tidsåtgång samt vilka åtgärder som krävs för att nå uppsatta tidsmål. Bedömningen av färdigställande ligger i slutet av 2026.

Åtgärd	Analys
Redogör för vad som driver tider i samhällsbyggnadsprocessens olika delar samt varför. Sätt upp mål för vad som är rimlig tidsåtgång för processens mest avgörande delar samt vad som krävs för att nå dem.	 Analys pågår av vad som driver ledtider i detaljplaneprocessen. När analysen är klar kan mål formuleras och aktiviteter tas fram.

3.2 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Måluppfyllelse

 Sammantaget bedöms uppdragen och åtgärderna i huvudsak vara i fas och bidra till ökad effektivitet, bättre resursutnyttjande och stärkt måluppfyllelse vid årets slut. Flera utvecklingsinsatser pågår kring ärendehanteringssystem, diarieföring, planavgifter, nyckeltal, taxa- och budgetuppföljning vilket förväntas ge förbättrad styrning, uppföljning och ekonomi i balans. Arbetet med att stärka den organisatoriska arbetsmiljön, medarbetarengagemanget och

möjligheterna till kompetensutveckling bedöms bidra till att Samhällsutvecklingsnämnden kan vara en attraktiv arbetsgivare och säkra långsiktig kompetensförsörjning.

Medborgarundersökningen visar höga och stigande betyg för hur kommunen sköter sina verksamheter, vilket indikerar att nämndens arbete med dialog, skötsel av utemiljöer och förbättrad kommunikation ger positiva effekter. Indikatorerna har i flera fall önskad riktning att bibehålla nivåerna, vilket bedöms vara realistiskt givet nuvarande resultat och pågående utvecklingsarbete.

Indikator	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Önskad riktning	Prognos
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex KF-indikator K: kvinnor M: män	79	82		Bibehålla	
Medborgarundersökning n - Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%) KF-indikator K: kvinnor M: män	86 K:90 M: 82	90 K:91 M: 89		Bibehålla	

Medborgarundersökningen - Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%)

Nämnden bidrar till måluppfyllelse genom att arbeta aktivt med tidiga dialoger med så väl invånare som med det lokala näringslivet inför utveckling av olika platser och funktioner som exempelvis området runt Knivsta station. Målet uppnås då den senaste mätningen visade utfall på 90 %, vilket är en ökning med fyra procentenheter sedan 2024.

Nämndens verksamheter ansvarar bland annat för skötsel av allmänna platser, badplatser, naturområden, gång- och cykelvägar samt snöröjning av gator, vägar, gång- och cykelvägar. Inom dessa områden har nöjdheten ökat stadigt de senaste tre mätningarna, och ligger dessutom avsevärt högre än motsvarande betyg för riket.

Nämndens verksamheter har även genomfört olika aktiviteter för att förbättra kommunikationen med invånare. Till exempel har ett Öppet hus anordnats, med representanter från alla verksamheter på Samhällsbyggnadskontoret.

3.2.1 Uppdrag 31. Frigör tid och/eller resurser för kommunens kärnverksamhet genom att effektivisera administrationen, minska den administrativa bördan, utveckla arbetet med AI och förnyelse. (Alla)

Uppdraget att löpande ompröva förvaltningens processer för effektivt resursutnyttjande och digitala lösningar fortskrider i huvudsak enligt plan, med ett pågående utvecklingsarbete kring ärendehanteringssystem och felanmälningsmodul. Flera förbättrings- och utvecklingsåtgärder genomförs tillsammans mellan Gata och avfall, Park och natur samt utvecklingsenheten för att skapa gemensamma arbetssätt, förenkla arbetsprocesser och möjliggöra bättre uppföljning och statistik.

Införande av ett nytt diarieföringssystem för handläggning av detaljplaner pågår, med målet att effektivisera planarbetet. Arbete pågår för att säkerställa att alla detaljplaner som inte ska vara

vilande eller pausade har en god framdrift. Genom införande av ny rutin för uttag av planavgifter i bygglovskedet säkerställs intäkterna för nedlagd arbetstid i detaljplanearbetet.

Pågående utveckling av ärendehanteringssystemet och effektivisering av planhandläggning, detaljplaneidéer och fakturering bedöms sammantaget bidra till mer effektivt resursutnyttjande.

Åtgärd	Analys
Löpande ompröva förvaltningens processer för att säkerställa effektivt resursutnyttjande och användandet av digitala och nya lösningar där det är ett stöd.	Flera förbättrings- och utvecklingsåtgärder pågår inom samhällsbyggnadsprocessen, framför allt kopplat till digitala verktyg och gemensamma arbetssätt för ärende- och felhantering. Arbetet med process och arbetssätt för inkommande ärenden och övergången till ett gemensamt ärendehanteringssystem fortskrider enligt plan genom gemensamma workshops och vidareutveckling av befintligt system. Införandet av ett nytt diarieföringssystem som ersättare till ByggR pågår och förväntas effektivisera handläggningen av detaljplaner. Även arbetet med att hantera äldre vilande och pausade detaljplaner har aktualiserats. Rutin för hantering av planavgifter i bygglovskedet är framtagen och ska implementeras vilket säkerställer intäkter.

3.2.2 Uppdrag 32. Öka värdet per skattekrona för invånarna med fokus på kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg, exempelvis genom att utveckla datadriven analys och nyttokalkyler samt genom framtagande av en lokalförsörjningsplan. (Alla)

Uppdraget fortskrider i huvudsak enligt plan, med genomförda aktiviteter kring effektivare uppföljning, taxa-analys och resursplanering, men med fortsatt behov av att utveckla och införa fler nyckeltal för uppföljning. Förvaltningen har stärkt arbetet med tidsredovisning och resursplanering vilket skapar bättre förutsättningar för att analysera debiterbar tid och resursutnyttjande.

Avfallsverksamheten har fortsatt arbeta med budget- och utfallsanalyser samt genomlysning av avfallsflöden. Flera taxerelaterade åtgärder, såsom ny plantaxa, taxor för gata och avfall samt rutiner för indexuppräknig, har förbättrat förutsättningarna för ekonomi i balans och kostnadstäckning.

Åtgärd	Analys
Systematisera arbetet och arbeta förebyggande mot välfärdsbrottslighet.	Alla medarbetare inom nämndens ansvarsområden kommer att gå en utbildning i välfärdsbrottslighet under hösten. Beslut har fattats om att införa en brottsförebyggande exploateringsprocess, inklusive motpartsganskning, och implementering pågår i samhällsbyggnadsprojekten.
Utveckla enkla och effektiva metoder för att mäta, rapportera och analysera kvaliteten på produktionen.	Fortsatt utveckling av effektivitetssuppföljning och resursanvändning, särskilt genom nya arbetssätt för tidsredovisning och resursplanering i samhällsbyggnadsprojekt. Inom avfall finns redan god

Åtgärd	Analys
	kontroll på flöden och mängder, och arbetet med att se över hanteringen av avfallsfraktionen wellpapp pågår. Parkverksamheten arbetar med att sammanställa driftkalkyler över samtliga uppdrag, för att kunna säkerställa effektiv bemanning och hållbar ekonomi. Gatuverksamheten har en kontinuerlig dialog med sina entreprenörer för att förbättra uppföljningen av kommunens avtal inom drift och investering. Dessutom har man på ett strukturerat sätt börja följa upp svarstider när det gäller inkommande ärenden och beställningar.
Analysera verksamheten utifrån nyckeltal för produktion och taxa, för att säkra ekonomi i balans och skapa utrymme för utveckling	Gatu- och avfallsverksamheten har regelbunda ekonomiuppföljningar för att analysera budget och utfall. Inom avfallsverksamheten följs kostnader för olika avfallsfraktioner och återbruksverksamheten upp. Parkverksamheten och planverksamheten fokuserar på resursplanering, tidrapportering samt uppföljning av debiterbar tid för att säkerställa ekonomi i balans och kvalitet på leveranser.
Systematisera arbetet och arbeta förebyggande mot välfärdsbrottslighet	Alla medarbetare inom nämndens ansvarsområden kommer att gå en utbildning i välfärdsbrottslighet under hösten. Beslut har fattats om att införa en brottsförebyggande exploateringsprocess, inklusive motpartsganskning, och implementering pågår i samhällsbyggnadsprojekten.

3.2.3 Uppdrag 33. Säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom kommunal sektor genom att vara en attraktiv arbetsgivare. (Alla)

Uppdraget bedöms vara i fas och insatserna för att förbättra den organisatoriska arbetsmiljön och stödja medarbetarnas välbefinnande fortskrider enligt plan, med stärkt portföljstyrning, tydligare uppdragsplanering och regelbundna APT samt operativa avstämningar. Kontinuerliga formella och informella aktiviteter på enhets- och kontorsnivå, inklusive sociala inslag och teambuilding, bidrar till ökad trivsel och en mer hållbar arbetsbelastning. Mottagande av praktikanter och exjobbare inom relevanta utbildningar har skapat ömsesidigt kunskapsutbyte och samtidigt förstärkt verksamheternas resurser.

Parkverksamheten har inlett arbete med resultatorienterad styrning, med en gemensam målbild, samsyn kring prioriteringar och en prioriterad lista över förbättringsaktiviteter som följs upp med delrapportering.

Förutsättningar för kompetensutveckling stärks genom medarbetardialog, individuella utvecklingsplaner, omvärldsbevakningsuppdrag för alla medarbetare samt riktad fortbildning baserad på medarbetarsamtal.

Åtgärd	Analys
Strategiskt och strukturerat förbättra den organisatoriska arbetsmiljön och stödja medarbetarnas välbefinnande	 Kontinuerligt arbete pågår med formella (APT) och informella (sociala) aktiviteter på enhet- och kontorsnivå. Gatu- och avfallsverksamheterna har inför operativa avstämningar varannan vecka och driver ett utvecklingsarbete för att tydliggöra alla funktioners olika roller och ansvar. Parkverksamheten har påbörjat ett arbete med resultatorienterad styrning för att skapa en gemensam målbild och en samsyn kring prioriteringar. En lista med prioriterade aktiviteter för förbättringsarbete har tagits fram och en första delrapportering skedde i juli. Planverksamheten jobbar för en god uppdrags- och resursplanering, tydlighet avseende förväntningar på respektive medarbetare och grupp och utifrån grunduppdraget, effektiva handläggarstöd och god samverkan inom och mellan medarbetargrupper samt med politiken.
Skapa förutsättningar för våra medarbetare att utveckla sina kompetenser i en föränderlig värld.	 Nämndens verksamheter skapar förutsättningar genom att ge medarbetarna möjlighet att delta på relevanta utbildningar och i olika nätverk, genomfört riktad fortbildning utifrån medarbetarsamtal samt haft regelbundna avstämningar för att klargöra utvecklingsbehov och individuella mål. Dessutom har verksamheterna tagit emot praktikanter och ex-jobbare, vilket skapat ömsesidigt kunskapsutbyte och betydande arbetsinsatser.

4 Ekonomi

4.1 Verksamheternas förutsättningar

Samhällsutvecklingsnämnden har tilldelats medel för 2026 i den av kommunfullmäktige antagna mål- och budgeten för 2026. Nämndens totala anslag uppgår till 58,2 miljoner kronor, vilket innebär en ökning med 0,4 miljoner kronor jämfört med budgeten för 2025.

De generella förutsättningarna för nämndens verksamheter 2026 är en indexuppräkning på 2,1 procent, motsvarande 1,3 miljoner kronor. Nytt för 2026 är att avfallsverksamheten har tilldelats ett negativt kommunbidrag på 2 miljoner kronor. Det innebär att verksamheten förväntas redovisa ett överskott på avgifter och ersättningar i relation till verksamhetens kostnader om 2 miljoner kronor. Budgetposten Gata – kapitaltjänstkostnader exploateringsinvesteringar har, utöver indexuppräknings, erhållit ett ökat tillskott på 1,5 miljoner kronor för att täcka de ökade kapitaltjänstkostnaderna. Anslaget för Teknisk planering har minskats med 0,7 miljoner kronor då en hyreskostnad bortfaller 2026. Park samt bostadsanpassning har, utöver indexuppräknings, erhållit ökade anslag på 0,5 miljoner kronor respektive 0,25 miljoner kronor.

Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna ett nettoanslag (kommunbidrag) för att finansiera de verksamheter nämnden ansvarar för. Det innebär att anslaget (kommunbidraget) ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte fullt ut täcker verksamheternas kostnader. Nettokostnaden utgörs av verksamheternas kostnader minus externa intäkter. Om nettokostnaden överensstämmer med anslaget är verksamhetens ekonomi i balans.

Nämndens omsättning (kommunbidrag, bokslutsregleringar och externa intäkter) uppgår i budget 2026 till 106,8 miljoner kronor. Intäkterna 2026 är budgeterade till 48,5 miljoner kronor, vilket är en ökning med 3 procent jämfört med budgeten för verksamhetsåret 2025.

4.2 Delårsbokslut

Delårsbokslutet

Samhällsutvecklingsnämndens nettokostnad per sista augusti uppgår till 34,6 miljoner kronor, vilket innebär en budgetavvikelse på +4,5 miljoner kronor. Jämfört med budget för åtta månader är nettokostnaden 11,5 procent lägre och utgör 62 procent av den prognostiserade nettokostnaden för helåret. Verksamheternas kostnader och intäkter är inte alltid linjära över året, vilket påverkar nettokostnaden då budgeterade medel inte är periodiserade utan fördelade linjärt över årets tolv månader.

Nämndkostnaderna visar ett överskott per sista augusti på 0,1 miljoner kronor. Kostnaderna avser huvudsakligen lönekostnader och arvodeskostnader för nämndens politiska verksamhet. Sammanträdestidens längd har direkt påverkan på kostnadsnivån. Under juli genomfördes inga sammanträden, vilket medför lägre kostnader och förklarar budgetavvikelsen per augusti.

Sammanvägt för gator och vägars budgetposter uppgår budgetavvikelsen till ett överskott på 0,6 miljoner kronor. Budgetposterna vinterväghållning och kapitaltjänstkostnad har bokslutsreglerats och redovisar därmed ingen avvikelse. Budgetposten Gata kapitaltjänstkostnader redovisar ett överskott på 0,25 miljoner kronor, vilket är en följd av att kapitaltjänstkostnaderna från tidigare slutförda investeringar är lägre än tilldelad ram. Under hösten beräknas årets investeringar slutföras och börja generera kapitaltjänstkostnader, vilket medför att årsprognosen inte visar någon avvikelse. Budgetposten Gata drift redovisar ett överskott på 0,3 miljoner kronor, vilket

främst förklaras av att budgeterade medel för underhåll och skötsel av kommunens gator och belysning inte har nyttjats fullt ut per augusti.

Trafikövervakning och parkeringsavgifter redovisar en positiv budgetavvikelse på 1,0 miljoner kronor per sista augusti. Den främsta förklaringen till överskottet är att intäkterna per augusti är 0,6 miljoner kronor högre än budgeten för perioden. Verksamhetens kostnader är samtidigt 0,4 miljoner kronor lägre än budget, vilket framför allt beror på lägre kostnader för löner och underhåll (service, skötsel, reparationer).

Parks tre budgetposter redovisar sammantaget ett underskott på 0,15 miljoner kronor. Budgetposten Stadsparken har haft högre kostnader under årets åtta första månader än budget, främst avseende projektledning och konsultstöd. Under årets sista tertiäl förväntas kapitaltjänstkostnader tillkomma samtidigt som kostnader för projektledning och konsultstöd bortfaller. Årsprognosen är därmed att budgetposten följer budget och inte redovisar någon avvikelse vid årets slut.

Teknisk planering redovisar en positiv budgetavvikelse på 0,2 miljoner kronor, vilket främst förklaras av något lägre kostnader än beräknat under perioden. Översiktsplanering redovisar ett underskott på 0,15 miljoner kronor per augusti. Verksamheten bostadsanpassning uppvisar ett överskott på 0,5 miljoner kronor, vilket huvudsakligen beror på att kostnaden för bidrag per augusti är lägre än budget. Per augusti uppgår kostnaden för bidrag till 0,6 miljoner kronor, vilket är 0,45 miljoner kronor lägre än budgeten för perioden.

Avfallsverksamheten redovisar per sista augusti en positiv budgetavvikelse på 1,9 miljoner kronor. Intäkterna uppgår till 25,0 miljoner kronor, vilket är 1,5 miljoner kronor högre än budget. Ersättningen från Naturvårdsverket är 0,5 miljoner kronor högre än budget. Intäkter från hushållssopor och slam är inte linjära under året, vilket dels beror på säsongsvariationer, dels på att ett ökat antal abonnenter bidrar till högre intäkter. Per augusti är intäkterna 1,0 miljoner kronor högre än budgeten för samma period. Verksamhetens kostnader uppgår till 23,1 miljoner kronor per augusti, vilket är 0,4 miljoner kronor lägre än budget. Detta är en följd av lägre lönekostnader under årets första månader.

Knivsta kommuns vindkraftverk redovisar en positiv budgetavvikelse på 0,5 miljoner kronor, vilket beror på högre intäkter än budgeterat. Verksamhetens kostnader följer budgeterad nivå och uppgår till 1,9 miljoner kronor. Intäkterna efter åtta månader uppgår till 2,45 miljoner kronor, vilket är cirka 1,2 miljoner kronor högre än samma period 2025. Den producerade energimängden uppgår till 3 334 MWh till och med augusti (2 996 MWh samma period 2025), vilket är 11,3 procent högre än utfallet för motsvarande period 2025.

Nämndens verksamheter	Nettokostnad delår 2025	KF Budget delår 2026	Tillägg och avdrag, delår 2026	Nettokostnad delår 2026	Budgetavvikelse delår 2026
Nämndkostnader	994	1 083	0	1 019	64
Gator och vägar, summerat	26 202	29 596	429	29 454	571
Gata drift	4 387	7 854	0	7 529	325
Gata vinterväghållning	2 434	2 927	386	3 313	0
Gata kapitaltjänstkostnad	7 330	7 503	0	7 256	247

Gata kapitaltjänstkostnad exploateringsinvesteringar	12 051	11 313	43	11 356	0
Trafikövervakning/Parkeringsavgifter	-1 381	-1 105	0	-2 121	1 015
Parker	5 227	6 413	0	6 469	-56
Stadspark	332	490	0	649	-159
Hundrastgård	71	102	0	43	60
Teknisk planering	1 861	1 069	0	872	197
Översiktsplanering	752	783	0	927	-143
Detaljplanering	0	137	0	154	-17
Bostadsanpassning	1 201	1 577	0	1 089	489
Avfallsverksamhet	-3 460	-1 333	0	-3 274	1 941
Vindkraftverk	546	0	0	-548	548
Summerat	32 345	38 812	429	34 732	4 509

4.3 Prognos helår och avvikelse

Samhällsutvecklingsnämndens helårsprognos visar att nämndens verksamheter sammantaget prognostiseras med ett överskott på 2,6 miljoner kronor. Nettokostnaden förväntas uppgå till 56,1 miljoner kronor, vilket motsvarar en minskning jämfört med budgeten på 3,5 procent. Nämndens totala finansiering (intäkter plus kommunbidrag) prognostiseras uppgå till 113,4 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning jämfört med budget på 6,1 procent. Intäkterna har ökat främst inom gator och vägar samt avfallsverksamheten. Gator och vägar vidarefakturerar återställningsåtgärder till extern part, vilket medför både ökade kostnader och ökade intäkter. Avfallsverksamhetens intäkter från hushåll och Naturvårdsverket förväntas öka jämfört med budget, och även bokslutsregleringar avseende högre kostnader för vinterväghållning samt kapitaltjänstkostnader för exploateringsinvesteringar bidrar till den ökade finansieringen. Nämndens totala kostnader förväntas uppgå till 110,8 miljoner kronor, vilket är 6,6 procent högre än budgeten för 2026. De största kostnadsposterna bedöms vara köp av huvudverksamhet (31,5 procent), kapitaltjänstkostnader (30 procent) samt lönekostnader (19 procent). Köp av huvudverksamhet innefattar bland annat kostnader för vinterväghållning, värmepanna, drift av kretsloppspark samt hämtning och behandling av avfall. Kapitaltjänstkostnader innefattar internränta samt avskrivningar för tidigare års investeringar.

Gator och vägars ekonomi är uppdelad i fyra budgetposter: drift, vinterväghållning, kapitaltjänstkostnader drift samt kapitaltjänstkostnader exploateringsinvesteringar. Budgetposterna vinterväghållning och kapitaltjänstkostnader exploateringsinvesteringar bokslutsregleras, vilket innebär att om det faktiska utfallet överstiger alternativt understiger det anslag som budgetposterna har erhållit, regleras skillnaden mot finansförvaltningen. För samhällsutvecklingsnämnden innebär det att dessa budgetposter inte medför någon nettoeffekt. För 2026 prognostiseras kostnaden för kapitaltjänstkostnader från exploateringsinvesteringar uppgå till 17,1 miljoner kronor, vilket medför en bokslutsreglering på +0,15 miljoner kronor. Vinterväghållningen förväntas uppgå till 4,8 miljoner kronor, vilket medför en bokslutsreglering på -0,4 miljoner kronor. Sammanvägt prognostiseras gator och vägars budgetposter med ett överskott på 0,5 miljoner kronor. Överskottet beror på lägre lönekostnader till följd av vakant

tjänst, vilket i sin tur innebär att avsatta medel för barmarksunderhåll inte bedöms komma att nyttjas fullt ut.

Trafikövervakning och parkeringsavgifter prognostiseras med ett överskott på 0,6 miljoner kronor. Överskottet förklaras av ökade intäkter från parkeringsavgifter samt lägre kostnader för underhåll och reparationer. År 2026 är det första året med helårseffekt av den nya parkeringen på Tegelmästargatan. Per augusti uppgår intäkterna för parkeringsavgifter till 2,2 miljoner kronor, vilket är en ökning med 0,7 miljoner kronor jämfört med utfallet för samma period 2025. Felparkeringsavgifterna 2026 uppgår till 0,6 miljoner kronor per augusti, vilket är 0,15 miljoner kronor lägre än motsvarande period 2025. I verksamhetens budget finns avsatta medel för underhåll (service, skötsel, reparationer). Bedömningen är att dessa medel inte kommer nyttjas fullt ut, vilket bidrar till överskottet med cirka 0,1 miljoner kronor.

Verksamheten översiktsplanering prognostiseras med ett underskott på 0,25 miljoner kronor. Lönekostnader och lokalkostnader utgör verksamhetens främsta kostnader. Bostadsanpassningens kostnader påverkas av både antalet inkomna ärenden och åtgärdernas omfattning. Budgeterade kostnader för bidrag uppgår till 1,6 miljoner kronor. Per augusti är utfallet 0,6 miljoner kronor, och årsprognosen för bidrag är 1,2 miljoner kronor. Eftersom verksamheten är lagstyrd och framtida bidrag inte är förutsägbara kan enskilda större ärenden medföra att årsprognosen behöver revideras. Nuvarande prognos är ett överskott på 0,4 miljoner kronor.

Avfallsverksamheten prognostiseras med ett överskott på 1,1 miljoner kronor. Inom avfallsområdet har det under det senaste året skett större förändringar, bland annat har kommunen tagit över ansvaret för återvinningsstationer från förpackningsindustrin och hushållsnära insamling har införts. Det prognostiserade överskottet beror dels på att verksamheten införde fastighetsnära insamling tidigt, vilket medförde att verksamheten hade kapitaltjänstkostnader för kärl samt en mer omfattande entreprenad åren innan ersättningen från Naturvårdsverket tillkom 2024. För att nå en ekonomi i balans har taxan justerats och i kombination med att verksamheten nu erhåller ersättning kopplat till den fastighetsnära insamlingen genererar detta ett överskott. Ersättningens nivå påverkas av volymer, och hur volymerna utvecklas på längre sikt (2027 och framåt) är svårt att bedöma. Verksamhetens kostnadsutveckling styrs, likt ersättningen från Naturvårdsverket, av volymer men även av indexjusteringar och nya avtal. Ersättning från Naturvårdsverket prognostiseras uppgå till 8,1 miljoner kronor, vilket är 0,7 miljoner kronor högre än budget. Intäkterna för hushållssopor, materialsättning med mera förväntas sammanvägt bli 0,7 miljoner kronor högre än budget, vilket är en följd av fler abonnemang och nya miljörum i flerfamiljshus. Totalt förväntas intäkterna uppgå till 36,7 miljoner kronor. Verksamhetens kostnader förväntas uppgå till 35,6 miljoner kronor, vilket är 0,3 miljoner kronor högre än budget. De högre kostnaderna är en följd av ökade konsultkostnader inom kommunsamverkan.

Kommunens vindkraftverk prognostiseras ha kostnader om 3,1 miljoner kronor, vilket är 0,1 miljoner kronor högre än budget. Kostnadsökningen beror på att serviceavtalet för vindkraftverket har räknats upp mer än budget. Vindkraftverkets största kostnadsposter är avskrivningskostnader och serviceavtal, vilka förväntas uppgå till 1,75 miljoner kronor respektive 1,2 miljoner kronor. Intäkterna efter årets första åtta månader uppgår till 2,5 miljoner kronor, vilket är cirka 1,2 miljoner kronor högre än intäkterna för samma period 2025. Intäkterna för vindkraftverket prognostiseras uppgå till cirka 3,3 miljoner kronor, vilket är 0,3 miljoner kronor högre än budget. De ökade intäkterna, sammantaget med de ökade kostnaderna, medför

att årsprognosen bedöms till ett överskott om cirka 0,2 miljoner kronor. Det finns fortfarande en viss osäkerhet kring årsprognosen, då utvecklingen av elpriset samt produktionen av el under resten av året är avgörande faktorer.

Nämndens övriga verksamheter följer budget och prognostiseras med mindre eller inga avvikelser.

Nämndens verksamheter (tkr)	Nettokostnad helår 2025	KF Budget helår 2026	Tillägg och avdrag helår 2026	Prognos nettokostnad helår 2026	Prognos budgetavvikelse helår 2026
Nämndkostnader	1 552	1 625	0	1 575	50
Gator och vägar, summerat	41 236	44 394	536	44 430	500
Gata drift	19 794	11 781	0	11 281	500
Gata vinterväghållning	2 904	4 390	386	4 776	0
Gata kapitaltjänstkostnad	695	11 254	0	11 254	0
Gata kapitaltjänstkostnad exploateringsinvesteringar	17 843	16 969	150	17 119	0
Trafikövervakning/Parkeringsavgifter	-2 069	-1 658	0	-2 258	600
Parker	8 717	9 619	0	9 619	0
Stadspark	732	735	0	735	0
Hundrastgård	71	153	0	153	0
Teknisk planering	2 621	1 604	0	1 604	0
Översiktsplanering	1 196	1 175	0	1 425	-250
Detaljplanering	167	205	0	205	0
Bostadsanpassning	1 855	2 366	0	1 966	400
Avfallsverksamhet	-3 568	-2 000	0	-3 100	1 100
Vindkraftverk	707	0	0	-200	200
Summerat	53 216	58 218	536	56 154	2 600

5 Investeringar

Samhällsutvecklingsnämndens investeringsram är uppdelad i två delar, där den ena delen avser driftinvesteringar och den andra investeringar med anknytning till exploatering. Sammanvägt uppgick nämndens beviljade investeringsmedel till 73,7 miljoner kronor vid beslutandet om mål- och budget 2026. Investeringsutgiften uppgår till 17,5 miljoner kronor per sista augusti och den prognostiserade investeringsutgiften för 2026 uppgår till 63,6 miljoner kronor, varav 29,6 miljoner kronor är driftinvesteringar och 34 miljoner kronor är exploateringsinvesteringar. Nyttjandegraden av beviljade investeringsmedel förväntas bli 85 procent givet investeringsutgiften på 63,6 miljoner kronor.

Inom reinvesteringar i befintlig infrastruktur planeras underhållsasfalteringar i enlighet med gällande underhållsplan för kommunens gator och vägar. Åtgärderna omfattar både bilvägnätet och gång- och cykelvägar. Inom belysningsområdet planeras förtätning av belysning i utpekade lek- och aktivitetsmiljöer samt utbyte av äldre belysningsarmaturer.

På park- och naturområdet avser verksamheten att nyttja huvuddelen av beviljade investeringsmedel under året. Medel för renovering av befintliga anläggningar kommer att användas till upprustning och reinvestering i befintliga utemiljöer, såsom lekplatser och övriga parkfunktioner, samt för förbättringar av stängsel. Inom posten för maskin- och utrustningsinvesteringar planeras investeringar i ny utrustning och förnyelse av maskinparken där behov föreligger.

Investeringsutgifterna är inte linjära över året, utan varierar beroende på projekttidplaner, upphandlingar och när genomförandet kan ske, vilket påverkar när utgifterna faktiskt uppstår.

5.1 Investeringar

Investering	KF investeringsr am	Tillägg investeringsr am	Utgift investering 8 månader	Prognos investeringsut gift	Avvikelse investering
GATA					
Reinvestering bef. Gatunät	10 000	0	667	10 000	0
Belysning	5 000	0	1 358	5 000	0
TSHÅ (Trafiksäkerhetshöjande åtgärder)	1 000	0	751	1 000	0
Cykelinfrastruktur	3 000	0	874	3 000	0
PARK					
Friluftstätgärder Kölängen	1 000	0	0	0	1 000
Renovering bef anläggningar	800	0	317	800	0
Parken ospecificerad maskin och utrustningsinvest.	200	0	77	200	0
Stadspark	4 000	4 000	1 449	8 000	0

Parken utomhusmiljöer (Ärum, torg mm)	1 600	0	183	1 600	0
AVFALL					
Reinvestering avfall	1 000	0	0	0	1 000
Summa	27 600	4 000	5 676	29 600	2 000
Exploateringsverksamhet Allmän platsmark					
Sågen/Centrum	17 000	0	848	17 000	0
Västra Knivsta	8 000	0	10 974	12 000	-4 000
Östra Knivsta	1 050	0	0	0	1 050
Nor	0	0	0	0	0
Alsike	10 000	0	0	10 000	0
AR/Brunnby/Östra entrén	10 000	0	0	0	10 000
Summa exploateringsinvesteringar	46 050	0	11 822	34 000	12 050
Summering	73 650	4 000	17 498	63 600	14 050